

Verdachte contacten? (pag. 31)

Want (wat betreft het feit) dat Caelius een vriendschappelijke omgang met Catilina (vriendschap met Catilina) verweten is, (wat dat betreft) moet hij boven iedere verdenking verheven zijn (moet hij ver terugdeinzen voor die verdachtmaking). Want jullie weten dat Catilina samen met mij naar het consulaat heeft gedongen toen deze hier (Caelius) [nog] een jongeman was. Als hij (nl. Caelius) naar hem (nl. Catilina) is toegegaan of als hij ooit van mij is weggegaan – hoewel vele goede (rechtschapen) jongemannen aanhanger waren van die nietswaardige en verdorven man (sympatiseerden met ...) – dan zou men kunnen menen, dat Caelius al te zeer bevriend

5 was met Catilina. 'Maar natuurlijk, achteraf weten wij en hebben wij gezien dat hij (nl. Caelius) zelfs tot zijn (nl. Catilina's) politieke aanhangers (vrienden) behoorde.' Wie ontkent [dat]? Maar die periode (fase) van zijn leven die zelf, uit zichzelf zwak (kwetsbaar), [en] voorts door de hartstocht (ambitie) van anderen bedreigd is, die [periode] verdedig ik op deze plaats (hier). Hij was voortdurend met mij toen ik praetor was; hij kende Catilina [nog] niet; die [Catilina] bestuurde toen als praetor Africa. Er volgde (verstreek) toen een jaar, [en] Catilina stond terecht wegens afpersing. Deze

10 jongeman hier (nl. Caelius) was met mij; voor hem (nl. Catilina) is hij zelfs nooit als helper (steun) gekomen. Daarna was het jaar waarin ik mij kandidaat was voor het consulaat; Catilina stelde zich samen met mij kandidaat (conatief!!).

Nooit is hij (nl. Caelius) naar hem gegaan, nooit is hij van mij weggegaan. Nadat hij zich dus zovele jaren op het Forum had opgehouden, zonder [aanleiding te geven tot] verdenking (zonder verdenking te wekken), zonder een slechte naam [te verkrijgen], sloot hij zich aan bij Catilina toen die zich voor de tweede keer kandidaat stelde.

15 Hoe lang meen je dan dat die jeugdige leeftijd beschermd had moeten worden? Voor óns was vroeger één jaar vastgesteld om met onze armen over elkaar te zitten (voor we de handen uit de mouwen staken/als proeftijd), en opdat wij, gekleed in een tunica, oefening en spel op het Marsveld gebruikten, en als wij meteen waren begonnen in het leger te dienen, was de regel in het legerkamp en in de strijd dezelfde (dus 1 jaar).

En als

20 iemand zich op deze leeftijd niet zelf door zijn eigen waardigheid en onkreukbaarheid (zuivere levenswijze) en **niet alleen** door zijn huisopvoeding (van huis uit meegekregen strenge opvoeding) maar ook door een bepaald aangeboren goed karakter beschermd, kon hij, op welke wijze hij ook door de zijnen beschermd was, toch aan werkelijke [terechte; verdiende] schande (eerloosheid) niet ontkomen.

Maar wie die eerste aanvagen (dat eerste begin) van zijn leven onbedorven en ongeschonden doorgebracht had, over diens (eius) reputatie en zedigheid sprak, wanneer hij eenmaal sterker was geworden en man onder de mannen was, niemand.

(terzijde: ik moet zeggen dat ik deze zin nog niet optimaal begrijp ... wie helpt?)

grammatica:

1 abbelabs

a	zn/pronomen + ptc.	urbe capta
b	zn/pronomen + zn	hoc adulescente praetore me > = me praetore
c	zn/pronomen + bn	Hannibale vivo, absente, praesente etc .

2 relatieve aansluiting

ad quem si accessit (3) ...

het betrekkelijk vnw leidt geen betrekkelijke bijzin in, maar verwijst naar ...

3 perfecta met praesensbetekenis

a	memini	ik herinner me
b	odi	ik haat
c	novi	ik ken

dus noveram ik kende
etc.

4 nominativus cum infinitivo

Caelius dicitur familiaris fuisse ...